

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๓/๒๕๕๖

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีการสั่งยุบพรรคสันติภาพ

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ขอให้มีการสั่งยุบพรรคสันติภาพ สรุปเป็นใจความได้ดังนี้

นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคสันติภาพ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ พรรคสันติภาพได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๓ และพ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ของทุกปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามโครงการและแผนงานของพรรคการเมือง และให้เงินสนับสนุนสาขาพรรคการเมืองที่ขอรับการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสาขาพรรคการเมือง โดยพรรคสันติภาพได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว เป็นเงินจัดสรรตามโครงการและแผนงาน เป็นเงินรวม ๑๕๓,๕๐๐ บาท แต่ยังไม่ได้รับเบิกจ่าย และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๖๘,๐๗๐ บาท โดยเบิกจ่ายไปแล้ว ๒ งวดๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท พรรคสันติภาพจึงมีหน้าที่ต้องรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคสันติภาพไม่ได้ส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ กรณีจึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคสันติภาพได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพ

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พรรคสันติภาพไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ซึ่งผู้ถูกร้องโดย นายอำนวยการ สุวรรณกิจบริหาร หัวหน้าพรรค ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ สรุปเป็นใจความได้ว่า

ผู้ถูกร้องปฏิเสธข้อกล่าวหาของผู้ร้องและโต้แย้งว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นความเท็จ ผู้ถูกร้องได้ยื่นรายงานกิจการของพรรคสันติภาพ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผู้ถูกร้องได้รับเอกสารไว้ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ และเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องได้ยื่นแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรคเพิ่มเติมให้ครบถ้วนประกอบ รายงานที่ได้ยื่นไว้เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ด้วย ผู้ถูกร้องจึงได้ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แล้ว

ข้อเท็จจริงจากคำร้องของผู้ร้องและคำชี้แจงของผู้ถูกร้องและเอกสารประกอบรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ จริง แต่รายงานดังกล่าว เป็นการรายงานตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ใช่รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ผู้ถูกร้องได้ยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เกือบหนึ่งเดือน คือ ตามนัยมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” นั้น ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การรายงานการใช้จ่ายเงินที่รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นส่วนที่เพิ่มเติมรายงานกิจการของพรรคที่ได้รายงานไปแล้วต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ นั้น รับฟังไม่ได้ เพราะการรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามมาตรา ๖๒ ซึ่งแยกออกจากการรายงานการดำเนินกิจการ

ของพรรค ตามมาตรา ๓๕ ถ้าจะรายงานรวมกันไปทั้งสองรายงานก็ต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คือ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น พรรคสันติภาพจึงไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคสันติภาพได้ตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า พรรคสันติภาพไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ จึงให้มีคำสั่งยุบพรรคสันติภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ